ШТО ТРЭБА ВЕДАЦЬ ПРА ПЕНСІЮ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Перыяды работы, на працягу якіх выплата страхавых узносаў не рабілася хаця б адным з бакоў, не ўключаюцца ў стаж і ў заробак для вылічэння пенсіі.

Для таго, каб максімальна засцерагчы сябе ад такіх непрыемных «сюрпрызаў» пры афармленні пенсіі, па-першае, не варта згаджацца на падобныя ўмовы працы, а па-другое, можна скарыстацца сваім правам на атрыманне інфармацыі з сістэмы дзяржаўнага сацыяльнага страхавання, у прыватнасці, аб выплаце абавязковых страхавых узносаў. Каб атрымаць гэтую інфармацыю, трэба звярнуцца ў раённы аддзел Фонду сацабароны насельніцтва па месцы жыхарства або па месцы знаходжання сваёй арганізацыі.

— Як можна павялічыць сваю пенсію?

— Такая магчымасць прадугледжана заканадаўствам пры звароце па пенсію ва ўзросце, пазнейшым за агульнаўстаноўлены пенсійны ўзрост (або пры адмове ад атрымання ўжо прызначанай пенсіі па ўзросце), калі пры гэтым маецца стаж працы не менш за 20/25 гадоў (адпаведна ў жанчын і мужчын).

За першы поўны год працы пасля агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту без атрымання пенсіі яна будзе павялічана на 6% заробку, які прымаецца для яе вылічэння, за другі — на 8%, за трэці — на 10%, за чацвёрты — на 12%, за пяты і кожны наступны год — на 14%.

Калі праца без атрымання пенсіі працягваецца менш за год, то павелічэнне за кожныя поўныя два месяцы такой працы складае 1% заробку. Пры гэтым пенсія максімальным памерам (75% заробку) не абмяжоўваецца.

У выніку за 5 гадоў працы без атрымання пенсіі яе памер павялічыцца ў 1,7-2 разы.

— Па дасягненні 50-гадовага ўзросту жанчына атрымала датэрміновую пенсію па ўзросце як шматдзетная маці. Ці будзе ўлічаны час працы пасля прызначэння пенсіі для яе вылічэння?

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

— Час працы пасля прызначэння пенсіі па ўзросце, у тым ліку датэрміновай (напрыклад, за работу з асаблівымі ўмовамі працы, шматдзетнай маці, маці дзіцяці-інваліда і г.д.), залічваецца ў стаж для вылічэння памеру пенсіі толькі ў выпадку, калі пенсіянер не атрымліваў пенсію ў гэты перыяд.

— Хто можа разлічваць на прызначэнне пенсіі па ўзросце датэрмінова ў выпадку звальнення?

— Датэрмінова, але не раней чым за адзін год да дасягнення агульнаўстаноўленага пенсійнага ўзросту, можа быць прызначана пенсія чалавеку, які прызнаны беспрацоўным і мае права на атрыманне дапамогі па беспрацоўі на працягу не менш як 52 каляндарных тыдняў. Права на датэрміновую пенсію па ўзросце са згоды заяўніка вызначае ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне толькі пры адсутнасці магчымасці яго працаўладкавання.

Таксама прызначэнне пенсіі па ўзросце датэрмінова — адна з гарантый для грамадзян, звольненых у сувязі з ліквідацыяй арганізацыі. У гэтым выпадку права на датэрміновую пенсію па ўзросце таксама вызначае ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне. Але пры гэтым павінны быць выкананы наступныя ўмовы: звальненне ў сувязі з ліквідацыяй арганізацыі, адсутнасць магчымасці для працаўладкавання і наступленне неабходнага ўзросту — не раней чым за два гады да дасягнення вызначанага заканадаўствам узросту, які дае права на пенсію на агульных падставах.

Варта звярнуць увагу, што абавязковай умовай для прызначэння датэрміновай пенсіі і ў першым, і ў другім выпадках з'яўляецца адсутнасць магчымасці працаўладкавання. Таксама неабходна наяўнасць патрабаванай працягласці мінімальнага страхавога стажу (не менш за 10 гадоў) і агульнага стажу працы.

— Ці ўключаецца праца за межамі Беларусі ў стаж пры прызначэнні пенсіі і пры якіх умовах?

— У стаж працы залічваюцца перыяды працы, у тым ліку той, што працякала за мяжой, пры ўмове, што на працягу гэтых перыядаў ажыццяўлялася выплата абавязковых страхавых узносаў у адпаведнасці з заканадаўствам аб дзяржаўным сацыяльным страхаванні.

Пры накіраванні работнікаў у камандзіроўку за мяжу пералік узносаў у Фонд сацыяльнай абароны ажыццяўляецца іх працадаўцамі ў вызначаным заканадаўствам парадку.

Што тычыцца асоб, якія працуюць за межамі нашай краіны і не знаходзяцца ў працоўных адносінах з працадаўцам на тэрыторыі Беларусі, то Законам «Аб асновах дзяржаўнага сацыяльнага страхавання» ім прадастаўлена права самастойна выплачваць узносы на пенсійнае страхаванне ў Фонд сацыяльнай абароны насельніцтва ў памеры 29% ад вызначанага імі даходу.

Для гэтага чалавеку неабходна стаць на ўлік у якасці плацельшчыка узносаў у аддзяленне Фонду па месцы жыхарства ў Беларусі. Усе пытанні, звязаныя з парадкам пералічэння узносаў, растлумачваюцца пры пастаноўцы на ўлік.

Таксама неабходна ўлічваць, што ў выпадку выплаты ўзносаў з даходу, ніжэйшага за мінімальную заработную плату (з улікам індэксацыі), стаж для прызначэння пенсіі будзе вылічацца з улікам паправачнага каэфіцыента.

І яшчэ. Згодна з пенсійным заканадаўствам, у тых выпадках, калі пагадненнямі (дагаворамі) аб сацыяльным забеспячэнні паміж Рэспублікай Беларусь і іншымі дзяржавамі прадугледжаны іншыя правілы, адпаведна прымяняюцца правілы, вызначаныя гэтымі пагадненнямі (дагаворамі).

Такія пагадненні (дагаворы) заключаны паміж дзяржавамі — удзельніцамі СНД (за выключэннем Азербайджана), а таксама з Літвой і Латвіяй. З палажэннямі гэтых пагадненняў можна азнаёміцца ва ўпраўленні па працы, занятасці і сацыяльнай абароне па месцы жыхарства.

— У якім памеры ажыццяўляецца выплата пенсій асобам, якія знаходзяцца ў дамах-інтэрнатах для састарэлых на дзяржаўным забеспячэнні?

— Тым, хто знаходзіцца на дзяржаўным забеспячэнні ў дзяржаўных стацыянарных установах сацыяльнага абслугоўвання, у тым ліку ў дамах-інтэрнатах для састарэлых і інвалідаў, выплачваецца 10% прызначанай пенсіі, але не менш за 20% мінімальнага памеру пенсіі па ўзросце. У выпадках, калі памер іх пенсіі перавышае кошт утрымання ва ўстанове, выплачваецца розніца паміж пенсіяй і коштам утрымання, але не менш за 10% прызначанай пенсіі і не менш за 20% мінімальнага памеру пенсіі па ўзросце.

Інвалідам вайны і іншым удзельнікам вайны пенсіі выплачваюцца ў такім жа парадку, але не менш за 25% прызначанай пенсіі і не менш за 20% мінімальнага памеру пенсіі па ўзросце.

Калі пенсіянер з'язджае з дома-інтэрната на тэрмін звыш аднаго месяца (без адлічэння з яго), пенсія яму выплачваецца ў поўным памеры.

— Чаму для атрымання пенсіі па пластыкавай картцы неабходна штогод афармляць заяву?

— Пенсія можа выплачвацца праз банк (пры наяўнасці заключанага дагавора); арганізацыю паштовай сувязі; арганізацыю, якая ажыццяўляе дзейнасць па дастаўцы пенсій. Права выбару спосабу выплаты (дастаўкі) пенсіі належыць пенсіянеру.

Усталяванне абмежавання тэрміну дзеяння заявы аб пералічэнні пенсіі на карт-рахунак у падраздзяленне банка — адзін са спосабаў забяспечыць кантроль за мэтавым расходаваннем пенсійных сродкаў. Справа ў тым, што пры выплаце пенсій праз арганізацыі паштовай сувязі або па дастаўцы пенсій забяспечваецца непасрэдны кантакт асобы, якая выплачвае пенсію, і пенсіянера, а пры атрыманні пенсіі па пластыкавай картцы банка немагчыма ведаць, хто ёю фактычна карыстаецца і ці жывы пенсіянер. Таму заканадаўствам вызначана патрабаванне пра гадавы тэрмін дзеяння заявы аб пералічэнні пенсіі на карт-рахунак у падраздзяленне банка. Патрабаванне да атрымальніка сацыяльных выплат пацвердзіць знаходжанне ў жывых з'яўляецца стандартным і шырока ўжываецца ў практыцы, у тым ліку міжнароднай.

— Ці будзе павышацца пенсійны ўзрост?

— У Беларусі не плануецца павышаць пенсійны ўзрост. Але дасягненне работнікамі 55 і 60 гадоў не з'яўляецца прычынай для іх звальнення, бо ў гэтым узросце людзі ўжо прафесіяналы сваёй справы, і іх вопыт і веды могуць быць карыснымі наймальніку. Мы будзем стымуляваць больш позні выхад на пенсію. Зараз пры заробку, вышэйшым за сярэдні, чалавеку выгадна як мага даўжэй працаваць без атрымання пенсіі.

Святлана БУСЬКО.

■ Дарэчы

ПАРАДАК ВЫПЛАТЫ ПЕНСІІ ПРАЦУЮЧЫМ ПЕНСІЯНЕРАМ ЗМЯНЯЦЦА НЕ БУДЗЕ

Пра гэта ўчора паведаміў намеснік міністра працы і сацыяльнай абароны Валерый КАВАЛЬКОЎ на анлайн-канферэнцыі па пенсійным забеспячэнні, якая прайшла на сайце Міністэрства працы і сацыяльнай абароны.

У прыватнасці, ён заявіў, што «цяпер пытанне аб змяненні парадку выплаты пенсіі працуючым пенсіянерам не прапрацоўваецца».

Таксама не будзе пераглядацца ўзроставы парог для пенсійных бонусаў. Як вядома, з 1 студзеня 2012 года ўстаноўлена штомесячная мэтавая даплата да пенсій непрацуючых пенсіянераў, якім больш за 75 гадоў. Яна складае для тых, хто дасягнуў 75 гадоў, 75% мінімальнага памеру пенсіі па ўзросце, для тых, хто дасягнуў 80 гадоў, — 100% мінімальнага памеру пенсіі па ўзросце. Даплата ўстанаўліваецца з 1-га чысла месяца, наступнага за месяцам дасягнення ўзросту 75 (80) гадоў.

* * *

На ўліку ў органах па працы, занятасці і сацыяльнай абароне ў лютым гэтага года знаходзіліся 2 млн 536 тыс. пенсіянераў.

Святлана БУСЬКО

■

■ Ліставанне

«ЗВЯЗДУ» БУДУ ЧЫТАЦЬ, ПАКУЛЬ ЗМАГУ!»

Добры дзень, дарагая рэдакцыя!

Даўно ўжо я збіралася напісаць, засведчыць вам сваю павагу. Раблю гэта, дасылаючы картку на розыгрыш прызоў. Калі выпадзе выйграць (а гэта ўжо здаралася), буду рада ўдвайне. Бо газету выпісваю... шчыра кажучы, не памятаю, колькі гадоў. Але ж дзякуючы менавіта ёй я вярнулася да беларускай мовы. Быў грэх: пачала крыху забываць, бо, жывучы ў горадзе, яе, можа, па радыё толькі і пачуеш. Не вельмі давалася спярша і чытанне: вока «чаплялася» за нейкія словы...

Цяпер чытаю лёгка і з задавальненнем. Летась, каюся, на адзін квартал не падпісалася (здалося — дорага), дык моцна сумавала. Таму цяпер ужо вырашыла, што газеце здраджваць не буду. «Звязду» буду выпісваць і чытаць, пакуль змагу.

Т.В. Калініна, *г. Брэст.*

А вы не забыліся, паспелі падпісацца? Сёння яшчэ не позна!

Выслаць картку на розыгрыш прызоў, дарэчы, — таксама.

■

■ Сёння — Міжнародны дзень тэатра

«ПАЎЛІНКА» ЯК СІМВАЛ СВЯТА

Гэта не проста гераіня спектакля паводле п'есы Купалы, які стаў візітоўкай аднаго з беларускіх тэатраў.

Сёння ў Нацыянальным акадэмічным рускім драматычным тэатры імя М. Горкага на сустрэчу з «Паўлінкай» збяруцца дзеячы айчынных тэатраў: у дзень прафесійнага свята назавуць уладальніка прэстыжнай прафесійнай прэміі, якую заснаваў Саюз тэатральных дзеячаў. Прыз «Хрустальная Паўлінка» (за ўнёсак у развіццё айчыннага тэатральнага мастацтва) сёлета ўручаюць ужо ў 21 раз. Першай яе атрымала Стэфанія Станюта. Але ёсць яшчэ шэраг прэмій СТД у розных намінацыях.

Таксама ў гэты святочны дзень у тэатры імя Горкага адбудзецца грамадскі прагляд камедыі «Выхадкі Ханумы» паводле А. Цагарэлі на музыку Гія Канчэлі. Спектакль, які ставіць Сяргей Кавальчык, разлічаны на шырокае кола гледачоў.

Зрэшты, усё тое, што адбываецца ў Міжнародны дзень тэатра на падмостках, разлічана найперш на гледача. Кожны тэатр у гэты дзень ладзіць капуснікі, прэм'еры, сустрэчы.

— У мяне да гэтага свята маладзёжна-цёплыя адносіны яшчэ з часу працы ў Купалаўскім тэатры, — прызнаецца мастацкі кіраўнік Рэспубліканскага тэатра беларускай драматургіі Аляксандр Гарцуеў. — Мы заўсёды рабілі капуснікі. Гэта была магчымасць інакш раскрыцца перад публікай. І ў тэатры, дзе я працую сёння, ёсць традыцыя рабіць капуснікі. Такім чынам, да нашага прафесійнага свята мы рыхтуем сваім гледачам падарунак.

Ларыса ЦІМОШЫК

■

УНП 300082076

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 января 2014 года

ОАО «Витебские ковры»

(млн руб.)

АКТИВЫ	На конец отчетного периода	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА	На конец отчетного периода
I. ДОЛГОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		**III. СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ**	
Основные средства (110)	210104	Уставный капитал (410)	15022
Нематериальные активы (120)	577	Резервный капитал (440)	10859
		Добавочный капитал (450)	294821
Вложения в долгосрочные активы (140)	21725	Нераспределенная прибыль (460)	-
Долгосрочные финансовые вложения	1	**ИТОГО по разделу III (490)**	**320702**
ИТОГО по разделу 1 (190)	**232407**	**IV. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**	
II. КРАТКОСРОЧНЫЕ АКТИВЫ		Долгосрочные кредиты, займы (510)	50566
Запасы (210), в т.ч.:	92589	Доходы будущих периодов (540)	2245
незавершенное производство (213)	20239	**ИТОГО по разделу IV (590)**	**52811**
готовая продукция и товары для реализации (214)	24073	**V. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА**	
		Краткосрочные кредиты и займы (610)	-
товары отгруженные, (215)	-	Краткосрочная кредиторская задолженность (630), в т.ч.:	46549
Расходы будущих периодов (230)	223	поставщикам, подрядчикам, исполнителям (631)	21879
Налог на добавленную стоимость по приобретенным ценностям (240)	8398	по авансам полученным (632)	385
		по налогам и сборам (633)	2130
Краткосрочная дебиторская задолженность (250)	66857	по социальному страхованию и обеспечению (634)	1100
		по оплате труда (635)	5082
Денежные средства и их эквиваленты (270)	4255	собственнику имущества (учредителям, участникам) (637)	6915
Прочие краткосрочные активы (280)	15212	прочим кредиторам (638)	9058
ИТОГО по разделу II (290)	**187655**	**ИТОГО по разделу V (690)**	**46549**
БАЛАНС		**БАЛАНС (490+590+690)**	**420062**

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ ЗА 2013 ГОД

(млн руб.)

Наименование показателя	За отчетный период
I. ДОХОДЫ И РАСХОДЫ ПО ВИДАМ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ Выручка от реализации продукции, товаров, работ, услуг (010)	633990
Себестоимость реализованной продукции (030+040+050)	512379
Прибыль(убыток) от реализации (060)	75278
Прибыль (убыток) от текущей деятельности в (090)	51780
Прибыль (убыток) от инвестиционной, финансовой и иной деятельности (150)	-2018
Налог на прибыль	7256
Прочие налоги и сборы, исчисляемые из прибыли (200)	237
ЧИСТАЯ ПРИБЫЛЬ (210)	42269

ИНФОРМАЦИЯ О ДИВИДЕНДАХ И АКЦИОНЕРАХ:

Общее годовое собрание акционеров проведено 26.03.2014 г.
Начислено на выплату дивидендов в данном отчетном периоде 6 222,0 млн руб.
Дивиденды, приходящиеся на одну акцию, включая налоги: 20 710 руб.
Срок выплаты дивидендов: с 9.12.2014 по 31.12.2014.
Обеспеченность акции имуществом общества: 1 067,5 тыс. руб.
Количество акционеров – 3688, в том числе 2 юридических лица.
Среднесписочная численность 1352 человека.
Основной вид деятельности – производство ковров и ковровых изделий.

Генеральный директор **Е.Е.Черепнина**
Главный бухгалтер **А.Н. Шевченко**